

Eläkesäätiöitä ja eläkekassoja sekä hautaus- ja eroavustuskassoja koskevien määräysten ja ohjeiden 19/2013, 13/2012, 8/2021 ja 9/2021 muutokset sekä VL- ja VP-tiedonkeruiden täyttöohjeet: Yhteenvedo ja palaute lausunnoista

Viittaus	Kommentit perusteluineen (ja mahdollinen muotoiluehdotus)	Finanssivalvonnan vastaus
Työeläkevakuuttajat Tela ry	Ei lausuttavaa.	
Vakuutus-kassat ry	Ei ole esitettyjen määräysten ja ohjeiden muutoksiin huomautettavaa.	
Finanssiala ry	Ei ole esitettyihin muutoksiin huomautettavaa. Finanssiala ry toteaa kuitenkin, että määräys- ja ohjekokoelman 13/2021 taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelmaa ja lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelmaa koskeva luku 6 olisi syytä päivittää. Finanssiala osallistuu mielellään tähän työhön.	Finanssivalvonta toteaa, että lausunnossa esiintunut päivitystarve on tunnistettu.
Sosiaali- ja terveysministeriö / Määräykset ja ohjeet 19/2013	Lain lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista (LESKL) luku 6 säätelee lisäeläkelaitosten katetta. Kyseisen luvun 22 §:ssä rajoitetaan sijoitussidonnaisen lisäeläkejärjestelyn katteeseen sovellettavia pykäläiä. Maksuperusteisista lisäeläkejärjestelyistä vastaavaa pykälää ei ole. Lausunnolla olevassa määräyksessä (luku 1.1 Soveltamisala) soveltamista	Finanssivalvonta korjaa kyseisen kohdan. Sijoitussidonnaiseen lisäeläkejärjestelyyn sovelletaan vain luvuissa 4.1 ja 4.4, luvun 4.5 kohdissa 24 -32 sekä luvussa 4.6 olevia vastuuvelan katetta koskevia määräyksiä ja ohjeita.

	<p>rajoitetaan maksuperusteisen lisäeläkejärjestelyn osalta mutta ei sijoitussidonnaisen lisäeläkejärjestelyn osalta. Tämä pitäisi korjata vastaamaan LESKL 6 luvun 22 §:n sisältöä eli rajoitus pitäisi muuttaa koskemaan sijoitussidonnaista lisäeläkejärjestelyä.</p>	
<p>Eläkesäätiöyhdistys ESY ry / Yleiset kommentit</p>	<p>Finanssivalvonnan mahdollisuus määrätä sijoitusrahastojen katekelvottomuudesta/antaa poikkeusluvalla mahdollisuus lukea sijoitusrahastoja katteeseen Jos eläkesäätiöllä on voimassa olevan lain mukaan ollut sijoitettuna säänneltyjen markkinoiden ulkopuolelle enemmän, kuin uusi laki mahdollistaa. Uuteen lakiin ei tullut siirtymäaikaa, vaikka mahdollisuutta sijoittaa säänneltyjen markkinoiden ulkopuolelle kavennettiin 16 §:ssä. Mielestämme Finanssivalvonnalla pitäisi olla mahdollisuus lukea lain perusteella 1) suoraan tai 2) poikkeusluvalla vastuuvelan katteeseen rahastoja, jotka yhdessä yössä muuttuvat katekelvottomiksi. Kysymys on kuitenkin voimassa olleen lain mahdollistamista sijoituksista, jotka ovat luonteeltaan pitkäaikaisia sitoumuksia, niiden riskitaso on voinut olla osakesijoitusta matalampi eikä niiden realisointi taikka niistä irrottautuminen aina ole mahdollista lyhyellä aikavälillä. Kohta saattaa olla varsin merkityksellinen muutamille eläkesäätiöille, joilla tilanne voi yhdessä yössä muuttua alikatteen puolelle, vaikka niillä on taseessaan riittävästi varoja. Toivomme, että Finanssivalvonta käyttää asiaan harkintavaltaa ja ehkäisee osaltaan vastuuvelan kattamisesta koskevien säännösten äkkinäisistä muutoksista johtuvia alikateongelmia.</p>	<p>Finanssivalvonta toteaa, että kyseessä on hakemusasia ja näin ollen se ei edellytä muutoksia määräyksiin ja ohjeisiin 19/2013.</p>

<p>Eläkesäätiöyhdistys ESY ry / Yleiset kommentit</p>	<p>Maksuperusteinen eläkejärjestely – sijoitussidonnainen eläkejärjestely. Nykylaki on lähtenyt siitä, että eläkesäätiö tai eläkekassa, joka on myöntänyt sijoitussidonnaisia eläkkeitä, on ollut maksuperusteinen, jos hallitus on päättänyt sijoituskohteista. Tällainen eläkelaitos ei ole noudattanut katesäännöksiä. Uuden lain mukaan lisäeläkelaitosta tai sen osastoa pidetään sijoitussidonnaisena riippumatta siitä, päättääkö hallitus tai vakuutetut itse sijoituskohteiden valinnasta, kunhan eläkelaitoksen tai sen osaston myöntämät eläkkeet määräytyvät sijoitussidonnaisesti. Lain mukaan tällainen lisäeläkesäätiö(kassa) tai sen osasto ei noudata katesäännöksiä.</p> <p>Suomessa ei ole yhtään maksuperusteisia eläkejärjestelyitä, joiden eläkelupauksesta edes osa määräytyisi etuusperusteisesti. Suomessa on vain yksi eläkesäätiö, jonka toinen osasto on etuusperusteinen ja toinen osasto on sijoitussidonnainen järjestely, johon ei ole tähän saakka sovellettu eikä pidä soveltaa laissa olevia katesäännöksiä.</p>	<p>Nykylainsäädännön mukaisesti maksuperusteisen lisäeläkelaitoksen on tullut noudattaa katesäännöksiä, katesäännökset eivät kuitenkaan ole koskeneet sijoitussidonnaisia lisäeläkelaitoksia. Voimaantulevan katesääntelyn soveltaminen on riippuvainen siitä, onko järjestelyyn liittyvät etuudet sidottu tiettyjen sijoituskohteiden arvonkehitykseen. Nykylainsäädännössä katesäännösten soveltamiseen on vaikuttanut se, tekeekö laitoksen hallitus vai vakuutettu sijoituspäätökset. Lisäeläkelaitosten tulee selvittää itseensä sovellettava sääntely.</p>
<p>Eläkesäätiöyhdistys ESY ry / Määräykset ja ohjeet 19/2013 luku 4.4-4.6</p>	<p>Sijoitussidonnaisiin eläkejärjestelyihin ei sovellu kohdat 21-32. Sijoitussidonnaisten järjestelyiden ei tarvitse laatia kateluetteloa eikä niitä koske lisäeläke-toimintaa koskevat katerajoitukset, joten niillä ei ole myöskään tarvetta lähteä purkamaan sijoituksia eri kateryhmiin.</p>	<p>Katso edellinen kohta. Finanssivalvonta toteaa, että lausunnossa on virheellinen viittaus. Johdannaisiin liittyvät määräykset ja ohjeet koskevat myös sijoitussidonnaista lisäeläkejärjestelyä.</p>
<p>Eläkesäätiöyhdistys ESY ry / Määräykset ja ohjeet 19/2013 4.5 kohdat (21-23)</p>	<p>4.5. (21-23). Rahasto-osuudet on mainitun ohjeen mukaista mahdollista käsitellä rahasto-osuuksien lopullisen sijoituskohteen mukaisesti. Sijoitusrahaston purkaminen arvopaperi arvopaperilta osuuksiin on kuitenkin hyvin työläs ja kustannuksia tuottava menettelytapa. Ehdotamme, että sijoitusrahasto</p>	<p>Finanssivalvonta muuttaa luvun 4.5 ohjeiden kohtia (21) – (23) siten, että rahasto-osuudet voidaan lukea vastuuvelan katteeseen myös euromääräisten tai prosenttiosuuksittaisten tietojen perusteella.</p>

	voitaisiin purkaa lopullisen sijoituskohteen mukaisesti euromääräisesti ja/tai prosenttimääräisesti ja oteltuna, jolloin säännöksen tavoite, eli katesäännösten euro- ja prosenttimääräisten rajojen noudattaminen tulee kuitenkin esiin.	
Eläkesäätiöyhdistys ESY ry / Määräykset ja ohjeet 19/2013 4.5. kohta (25)	Ohjeeseen tulee lisätä myös eläkekassat. Eläkekassoista ei uudessa laissa käytetä nimitystä vakuutus-kassa.	Finanssivalvonta korjaa kohdan (25).
Eläkesäätiöyhdistys ESY ry / Määräykset ja ohjeet 19/2013 Kohta (38)	Ehdotamme kohtaa 38 tarkennettavaksi, seuraavalla tavalla: "Valuuttaliikkeen järjestämisessä on suorien valuuttariskien lisäksi riskienhallinnassa, mutta ei vastuuvelan katteessa otettava huomioon myös välilliset valuuttariskit."	Finanssivalvonta toteaa, että myös välilliset valuuttariskit on otettava huomioon vastuuvelan katteessa.
Eläkesäätiöyhdistys ESY ry / VL- ja VP-tiedonkeruiden täyttö-ohjeet	Tiedonkeruutaulukkoihin on tehtävä lähinnä teknisiä muutoksia muuttuneiden termien vuoksi. Lausunnossa esitetään lisäksi useita VL-tiedonkeruuseen liittyviä yksityiskohtaisia huomioita.	Finanssivalvonta toteaa, että VL- ja VP-tiedonkeruiden täyttöohjeisiin on tehty vain vuoden 2021 tietojen ilmoittamista koskeva muutos, jonka on tarkoitus tulla voimaan 31.12.2021. Eläkesäätiölain ja vakuutuslainsäädännön uudistukseen liittyvät muutokset tehdään kaikkiin tiedonkeruihin samanaikaisesti määräys- ja ohjekokoelman päivityksen seuraavassa vaiheessa ja lausunnossa esitetyt yksityiskohtaiset huomiot käsitellään tässä yhteydessä.
Porasto Oy, Aktuaari- ja vakuutuspalvelut / Määräykset ja ohjeet 8/2021	Vastuuvelan laskentaa koskevat määräykset soveltuvin osin sellaisenaan vain laskettaessa vastuuta tilinpäätöksessä 31.12.v. Kun vastuuta lasketaan keskelle vuotta, joudutaan vastuu laskemaan laskurusteita soveltaen. Määräyksiin tulisi lisätä maininta siitä, että määräykset koskevat vastuuvelan laskentaa vuoden lopussa ja laskettaessa vastuu keskelle vuotta määräyksiä noudatetaan soveltuvin osin.	Finanssivalvonta toteaa Määräyksestä ilmenevän, että kaavoilla lasketaan vastuuvelka tilivuonna 31.12. hetkelle. Keskelle vuotta vastuuvelka lasketaan soveltaen näitä kaavoja vakiintuneiden käytäntöjen mukaisesti.

	<p>Esimerkiksi suure E on määritelty laskuperusteessa 1.1.v+1 maksettavaksi lisäeläkelaitoksen eläkkeeksi. Kesken vuotta laskettava vastuuvetka tulee kuitenkin perustaa tuolloin maksussa olevan eläkkeen määrään ja vuodenvaihteessa tapahtuva eläkkeen korottaminen indeksillä tulee huomioida vain laskettaessa vastuu 31.12.v.</p>	
<p>Porasto Oy, Aktuaari-palvelut / Määräykset ja ohjeet 8/2021</p>	<p>Määräyksiin olisi hyvä lisätä maininta siitä, että määräyksen tekninen muuttaminen toiseksi lakimuutoksen johdosta ei kumoa eläkelaitoksen aiemmin Finanssivalvonnalle toimittamia laskuperusteita. Toisin sanoen, jos laskuperusteeseen ei ole nyt tarpeen tehdä muita muutoksia kuin tekninen viittausmuutos uuteen määräykseen, niin laskuperusteesta ei tarvitse tehdä erillistä ilmoitusta Finanssivalvonnalle.</p>	<p>Finanssivalvonta toteaa, että Määräyksiin ei ole tarvetta lisätä mainintaa. Määräyksen numeron muuttumisen vuoksi ei tarvitse tehdä laskuperustemuutosilmoitusta.</p>
<p>Porasto Oy, Aktuaari-palvelut / Määräykset ja ohjeet 8/2021</p>	<p>Työkyvyttömyyseläkevastuun laskennassa termit u ja x tulee korvata i'iksi kuukauden tarkkuudella, jolloin laskenta vastaa TyEL:n mukaisen eläkevastuun laskentaa. TyEL:n laskuperusteissa käytetään x:n sijaan h:ta, joka on ikä kuukauden tarkkuudella. Termin u osalta TyEL:n laskuperusteissa siirrytään käyttämään ikää kuukauden tarkkuudella 1.1.2022 voimaan haettavissa laskuperusteissa. Vastaava muutos voidaan kirjata lisäturvan laskuperusteessa suoraan termin u määritelmään.</p>	<p>Finanssivalvonta toteaa, ettei näe tarpeelliseksi muuttaa Määräyksen työkyvyttömyyseläkkeen laskentatapaa. Tarkempi laskenta on mahdollista lisäeläkelaitoksen aktuaarin harkinnan mukaan, ja mikäli lisäeläkelaitoksen säännöt niin edellyttävät.</p>
<p>Porasto Oy, Aktuaari-palvelut / Määräykset ja ohjeet 8/2021</p>	<p>Alkaneen perhe-eläkkeen vastuu olisi selkeämpi määritellä suoraan maksussa olevista perhe-eläkkeistä. Luonnoksen määritelmä, joka vastaa nykyistäkin laskuperustetta, perustuu teoreettiseen edunjättäjän jälkeen laskettuun eläkkeeseen leskelle ja 2 lapselle sekä kertoimiin kertoimia Ci. Tämä määritelmä on tarpeettoman monimutkainen.</p>	<p>Finanssivalvonta toteaa, ettei näe perustetta muuttaa Määräyksen nykyistä perhe-eläkkeen laskentatapaa. Lisäeläkelaitokset voivat arvioida tarpeensa erilaiseen laskentatapaan säännöt huomioiden.</p>

Muistio

6 (6)

FIVA 17/01.00/2021

SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen